

MALA ŠOLA RUŠČINE

ОТДЫХ НА ДАЧЕ

► TANJA ANDDER IN JANJA URBAS

Vroče poletne dni Rusi radi preživljajo v letoviščih ob Črnem morju, na bregovih hladnih rek in jezer, predvsem pa v zavetju svojih počitniških hiš – dač. Po raziskavi ruskega statističnega urada iz leta 2009 se samo 14 % Rusov odloča za oddih v domačih in tujih letoviščih, velika večina pa dopustuje na svojih dačah. To naj bi imelo kar 60 % prebivalstva.

Izvor besede **дача** (dača) je v glagolu »dati«; prvotno je pomenila od kneza darovano zemljo. Za časa Petra Velikega je dača pomenila poletni dvorec na obrobju Peterburga ali Moskve, ki ga je car podaril zaslužnemu plemiču, da se je lahko z družino umaknil vanj pred poletno vročino. Mnogičnejša gradnja dač v predmestjih za širše sloje prebivalstva se je začela v drugi polovici 19. stotletja in dosegla vrhunec v času Sovjetske zveze, ko so postale pomemben element ruske kulture.

Na dačah Rusi tudi danes preživljajo vikende in poletne počitnice, da ubežijo vročini mestnih stanovanj. Običajno skromnejša lesena bivališča so danes ponekod zrasla v prave predmestne vile, ki pričajo o bogastvu lastnikov. Velikokrat so v bližini rek in jezer – Rusi so veliki ljubitelji ribolova –, skoraj obvezno pa zraven sodita tudi vrt in sadovnjak, kjer lastniki pridelujejo domačo zelenjavo in sadje. V času Sovjetske zveze je bil ta vidik samopreskrbe še kako pomemben!

Slika: <http://goo.gl/KeX6HE>: »Kakšna je kaj letina na dači?« – »Odlična! Vrečo krompirja sem posadil, vrečo pobral – niti en krompir ni propadel!«

Poglejmo si, kaj vse poleti zraste na ruskem vrtu:

Овощи (zelenjava): **картофель** (krompir), **помидоры** (paradižnik), **огурцы** (kumare), **перец** (paprika), **лук** (čebula), **чеснок** (česen), **морковь** (korenje), **укроп** (koper, ki ga uporabljajo pogosteje kot peteršilj), **петрушка** (peteršilj), **фасоль** (fižol), **горох** (grah), **капуста** (zelje), **шпинат** (špinača), **кабачки** (bučke), **тыква** (buča), свёкла (rdeča pesa).

Ягоды (jagodičevje): **клубника** (vrtne jagode), **земляника** (gozdne jagode), **малина** (maline), **крыжовник** (kostulje), **смородина** (ribez).

Фрукты (sadje): **яблоко** (jabolko), **груша** (hruška), **айва** (kutina), **вишня** (višnje), **черешня** (češnje), **виноград** (grozdje), **арбуз** (lubenica).

ZANIMIVO IN UPORABNO:

Rusi uporabljajo različni besedi za cvetlični in sadni vrt = **сад** (sat) in zelenjavni vrt = **огород** (agarot). Beseda **виноград** (vinagrat) pomeni grozdje, vinograd je **виноградник** (vinogradnik), vinogradnik **виноградар** (vinogradar) in pridelovalec vina – **винодел** (vina^{dzel}).

Za bolj zagrete glede brskanja po ruskih spletnih straneh o vrtnarjenju pa še link na <http://sadmvmeste.ru/>.